

DIGITÁLNÍ PROMĚNA

zima 2024 / 49 Kč

spotřebitelský časopis

- komplexní otázky ohledně novodobého života
- klíčové aspekty
- správné využití digitálních technologií

HROZBA, ČI POMOCNÍK?
ČEHO SE MÁME A NEMÁME OBÁVAT?

OBSAH

- 2** ÚVOD DO DIGITÁLNÍ ÉRY
rychlý technologický pokrok
 - 3** SOCIÁLNÍ SÍTĚ
a jejich vliv na společnost
 - 4** OCHRANA SOUKROMÍ
nezanechávejte stopy
 - 5** ROZHOVOR S ODBORNÍKEM
Ing. Eliška Mejstříková
 - 7** PRÁVA A ZÁSADY NA INTERNETU
ve čtyřech bodech
 - 8** DIGITÁLNÍ VZDĚLÁNÍ A GRAMOTNOST
a proč jsou důležité
 - 9** KYBERHROZBY
aneb nástrahy online světa
 - 10** SOCIÁLNÍ MÉDIA
ve veřejné debatě
-

foto: google.com

ÚVOD DO DIGITÁLNÍ ÉRY

V dnešní době, neboli digitální éře, jsou naše životy neoddělitelně spjaty a propojeny s novými technologiemi. S tím však přichází nové výzvy týkající se například ochrany soukromí, údajů a práv.

Náš digitální svět nabízí nepřeberné množství nových možností, ale s tím roste i potřeba chránit naše osobní údaje. V tomto čísle se dozvíte, jak s takovým problémem bojovat.

foto: pinterest

Rychlý technologický pokrok

Tato éra začala v polovině 20. století s vývojem digitálních počítačů a postupně se rozvíjela. Mezi zásadní milníky tedy rozhodně patří vznik prvního digitálního počítače, jako byl ENIAC s velmi omezenou přístupností. V 60. letech byl vyvinut ARPANET, což byl předchůdce internetu. K dalším zásadním změnám přispělo rozšíření mobilních a později chytrých telefonů, bez kterých si dnes neumíme náš život představit. Nyní můžeme volat s kýmkoliv a odkudkoliv. Způsob, jakým lidé komunikují, změnily také sociální sítě, o kterých se dozvíte v samostatné kapitole.

SOCIÁLNÍ SITE

Sociální sítě se staly nepostradatelnou součástí našich dnů. Ovlivňují, mezilidské vztahy, ale i společenské struktury.

foto: canva

• KOMUNIKACE A PROPOJENOST

Sociální sítě umožňují lidem komunikovat a propojit se napříč geografickými hranicemi. Tato neomezená dostupnost komunikace může klást výzvy tradičním formám komunikace

• VLIV NA PSYCHICKÉ ZDRAVÍ

Studie ukazují, že časté a dlouhodobé používání těchto sítí může vést k poruchám spánku, stresu či úzkostem. To vyvolává otázky ohledně správného používání těchto platforem kvůli negativním dopadům

• OCHRANA SOUKROMÍ

S rostoucím zájmem o sociální sítě, zejména u mladších uživatelů, se objevují obavy ohledně soukromí. Je tedy nutné dodržet kroky uvedené na pravé straně.

JAK CHRÁNIT SVÉ OSOBNÍ ÚDAJE

- SDÍLEJTE POUZE NEZBYTNÉ INFORMACE
- NASTAVTE OCHRANNÁ PRAVIDLA SOUKROMÍ
- UŽÍVEJTE SILNÁ HESLA
- OPATRNĚ PŘI SDÍLENÍ FOTOGRAFIÍ
- CHRAŇTE SE PŘED PODVODNÝMI PROFILY

OCHRANA SOUKROMÍ

aneb nezanechávejte stopy

Každý krok, který v online prostoru uděláme, zanechá pomyslnou stopu. Od online nákupů po sociální sítě. Firmy a platformy o nás neustále sbírají nepřehledné množství informací, o našich preferencích a návycích. Měli byste tedy nastavit přísnější regulaci osobních dat

a transparentnost ohledně toho, jak jsou data využívána. Vlády a mezinárodní organizace aktivně pracují na vytváření nových zákonů a regulací ohledně tohoto problému. Důležitým aspektem je sledování a účast na těchto debatách, aby byl digitální prostor spravedlivě regulován.

Vzdělávání uživatelů o správné ochraně soukromí je klíčové. Existuje mnoho nástrojů a aplikací k posílení digitálního soukromí. VPN služby, šifrování komunikace a správci hesel jsou příklady nástrojů, které mohou chránit naše osobní údaje.

ROZHOVOR S ODBORNÍKEM

Ing. Eliška Mejstříková

Na této stránce si můžete přečíst rozhovor s paní učitelkou z naší školy, která se specializuje na IT - Eliškou Mejstříkovou. Zeptali jsme se jí na několik otázek ohledně jejího online života a také na její názory.

1. JAK ČASTO POUŽÍVÁTE INTERNET?

„Pravděpodobně neustále, jak v práci, tak v osobním životě, včetně běžných úkonů, jako je vyhledávání informací, komunikace a pracovních úkolů.“

2. JAKÝM ZPŮSOBEM KOMUNIKUJETE S PŘÁTELI CI RODINOU ONLINE?

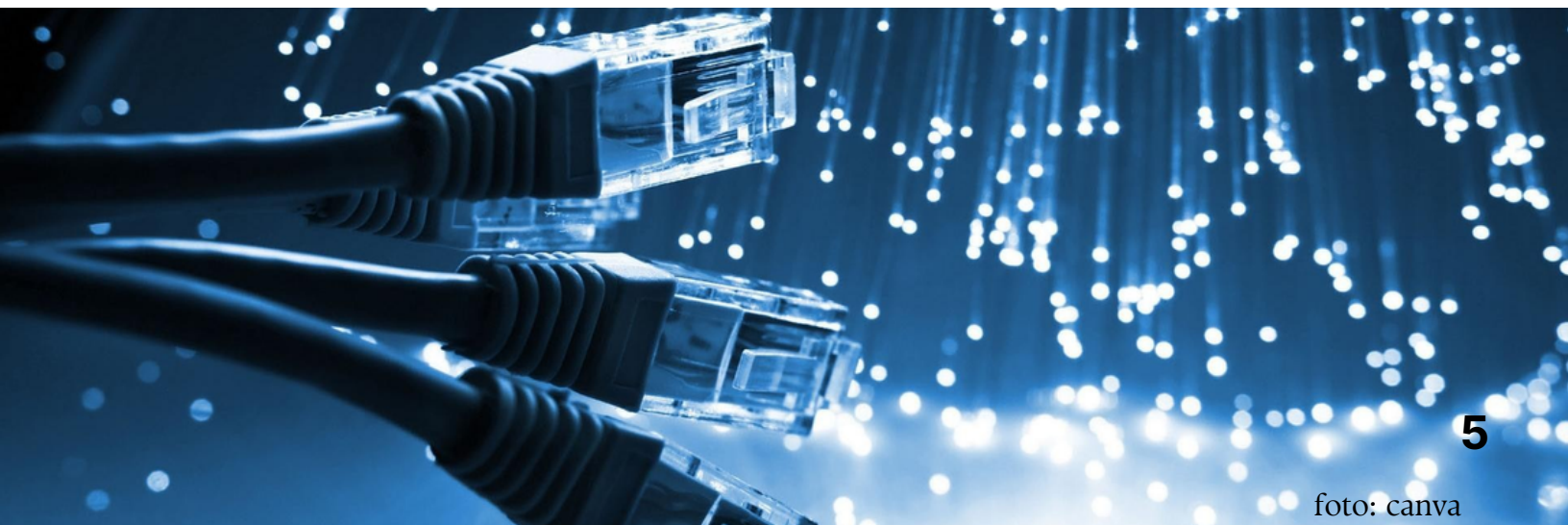
„S rodinou a přáteli komunikuji převážně pomocí emailu, sociálních sítí a chatovacích aplikací.“

3. KTERÉ DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE POUŽÍVÁTE KAŽDÝ DEN?

„Například chytrý telefon, notebook, cloudové služby a různé aplikace pro zábavu“

4. JAKÝ JE VÁŠ POSTOJ K SOCIÁLNÍM SÍTÍM?

„Sociální sítě vidím jako užitečný nástroj pro sdílení informací či komunikaci, ale také mám určité obavy ohledně soukromí a bezpečnosti.“

5. JAK ČASTO NAKUPUJETE ONLINE?

„Často, převážně kvůli pohodlí a široké nabídce zboží, ale také beru ohled na bezpečnost platebních údajů a důvěryhodnost obchodníků.“

6. JAK DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE OVLIVNILY VAŠ PRACOVNÍ ŽIVOT?

„Výrazně usnadnily komunikaci, spolupráci a řešení pracovních úkolů, ale také vyžadují neustálé učení se novým technologiím a řešení případných technických problémů.“

foto: canva

7. JAK SE ZLEPŠILY VAŠE SCHOPNOSTI DÍKY DIGITÁLNÍM NASTROJŮM,

„Získala jsem rychlejší přístup k informacím, efektivnější organizaci práce a možnost vzdělávat se online“

8. MÁTE NĚJAKÉ OBAVY OHLEDNĚ SOUKROMÍ A ONLINE BEZPEČNOSTI?

„Mám. Snažím se chránit své osobní údaje a informace před neoprávněným přístupem, malwarem a phishingovými útoky prostřednictvím používání bezpečných hesel, dvoufaktorové autentizace a antivirového systému.“

9. JAK VYUŽÍVÁTE DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE K ZÁBAVĚ A RELAXACI?

„Například sledováním videí na platformě YouTube či jinde, poslechem hudby, čtením elektronických knih nebo hraním her.“

10. JAKOU ROLI HRAJÍ DIGITÁLNÍ MEDIA VE VAŠEM BEŽNĚM ŽIVOTĚ?

„Poskytují mi přístup k informacím, zábavě, komunikaci a pracovním nástrojům, které jsou nedílnou součástí mého každodenního života jako IT specialisty.“

©AP Images/European Union-EP

PRÁVA A ZÁSADY na internetu

ZÁSADY A PRÁVA NA INTERNETU JSOU SOUBOREM PRAVIDEL A NORMATIVNÍCH PRINCIPŮ, KTERÉ SLOUŽÍ K USMĚŘOVÁNÍ CHOVÁNÍ UŽIVATELŮ A POSKYTOVATELŮ ONLINE SLUŽEB. JE DŮLEŽITÉ ZAJISTIT BEZPEČNÉ A RESPEKTUJÍCÍ ONLINE PROSTŘEDÍ.

1. Respekt: uživatelé by měli respektovat ostatní uživatele, jejich názory a soukromí. Nepříjemná je například kyberšikana.
2. Odpovědnost: každý uživatel by měl nést odpovědnost za své činy online, to zahrnuje hlavně dodržování právních předpisů.
3. Transparentnost: poskytovatelé internetových služeb by měli být transparentní ohledně svých postupů a praktik. To zahrnuje transparentnost ohledně sběru a využívání osobních informací.
4. Autorská práva: chrání tvůrcům jejich díla - pod vším by tedy měl být uveden zdroj.

DIGITÁLNÍ VZDĚLÁNÍ a gramotnost

**KLÍČOVÉ PRVKY DIGITÁLNÍHO
VZDĚLÁNÍ Zahrnují
ZNALOST ZÁKLADNÍCH
PRINCIPŮ INFORMAČNÍCH
TECHNOLOGIÍ - NAPŘÍKLAD
PRÁCI S POČÍTAČEM NEBO
INTERNETOVÝMI PROHLÍŽEČI**

digitální gramotnost rozvíjí schopnost jedince efektivně se orientovat v online a digitálním prostoru a kriticky hodnotit informace, které jsou mu prezentovány

Implementace digitálního vzdělání a gramotnosti vyžaduje spolupráci mezi školami, rodiči a vládními institucemi. Je nezbytné například studenty učit bezpečnému a odpovědnému využívání moderních technologií.

foto: canva

Stěžejní téma 21. století

v důsledku rostoucího vlivu digitálních technologií je třeba se v tomto tématu více vzdělávat. Digitální vzdělání se zaměřuje na osvojení dovedností potřebných k efektivnímu využívání digitálních nástrojů a zdrojů, zatímco digitální gramotnost se zabývá schopností jedince porozumět těmto technologiím

VYZKOUŠEJTE:

1. **ONLINE KURZY A ŠKOLENÍ**
2. **WEBOVÉ SEMINÁŘE A WORKSHOPY**
3. **SDÍLENÍ ZNALOSTÍ ONLINE**
4. **EXPERIMENTOVÁNÍ S NOVÝMI APLIKACEMI**
5. **ČTENÍ BLOGŮ**

Digitální
gramotnost

KYBERHROZBY

aneb nástrahy online světa

foto: google.com

Kyberhrozby představují neustálé riziko v digitálním prostředí. Stále se rozšiřují a také vyvíjejí. Tyto hrozby zahrnují širokou škálu nebezpečí. Typickým příkladem jsou hackerské útoky. Zde se zaměříme na některé z hlavních kyberhrozeb a strategie, jak jím čelit.

HLAVNÍ KYBERHROZBY:

1. Malware - škodlivý software, zahrnuje trojské koně a viry
2. Phishing
3. Ransomware
4. DDoS útoky
5. Insider threats

zdroj: google, ai

PREVENCE KYBERHROZEB

Školení a vzdělávání:
uživatelé by měli být proškoleni o rozpoznání kyberhrozeb.

Aktualizace a zálohování:
pravidelné zálohování dat a aktualizace softwaru mohou zásadně snížit rizika kyberútoky.

Použití antiviru:
Firewally, antivirové programy a aplikace mohou minimalizovat nebo odstranit škodlivý obsah.

Monitorování a reakce:
sledujte podezřelé aktivity a neklikejte na nebezpečné či neověřené zdroje nebo webové stránky.

Sociální média ve veřejné debatě

Názor člověka na sociální média je velmi rozmanitý v závislosti na jeho osobních zkušenostech...

Sociální média hrají klíčovou roli ve veřejné debatě, přičemž jejich vliv a dosah jsou stále více patrné v dnešní digitální éře

Tyto platformy umožňují jednotlivcům rychlý a snadný přístup k informacím, ale také jim umožňují vyjádřit své názory k aktuálním tématům. Existuje několik způsobů, jak sociální média ovlivňují veřejnou debatu

foto: google.com

Zvýšený dosah: sociální média umožňují sdílení názorů a informací na globální úrovni.

Okamžitá reakce: díky soc. médiím mohou lidé okamžitě reagovat na dané téma dne, což umožňuje dynamickou veřejnou debatu.

Filtrace: na druhou stranu sociální média mohou být rovněž zdrojem dezinformací a fake news. Ověřování zdrojů je důležitou součástí.

SLOVO NA ZÁVĚR

a redakce

**ZDRAVÍM ČTENÁŘE Z DĚČÍNSKÉ
OBCHODNÍ AKADEMIE, KDE JSME PRO VÁS
PŘIPRAVILI TENTO ČASOPIS, PROTOŽE SE
MOŽNÁ BOJÍTE NÁSTRAH ONLINE SVĚTA,
NEBO CHCETE NAPŘÍKLAD PORADIT SVÝM
RODIČŮM.**

V tomto čísle jste se dozvěděli,
jak fungují sociální sítě. Že se
staly nedílnou součástí našich
každodenních životů, ale také
například jaký mají vliv na
psychiku člověka

Dále jsme se Vás pokusili naučit,
jak správně chránit své soukromí.
Jaká má internet práva a zásady, a k
čemu slouží? Jak je dnes důležitá
digitální gramotnost? Věříme, že
jste si odnesli všechno důležité.

tým Digitální proměny

zdroj: oadc.cz

Vydavatel: Evropská obchodní akademie,
Děčín, www.oadc.cz

Klára Konášová - šéfredaktorka, editorka

Anna Stárková - reportérka

Jiří Mikloška - redakční asistent

Digitální proměna, zima 2024